

Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs
Brabant Noordoost

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL SCHOOLJAAR 2018-2019

HET HOOGHUIS, LOCATIE ZUIDWEST

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding	2
1.1 <i>Wat is een schoolondersteuningsprofiel?</i>	2
1.2 <i>Leeswijzer</i>	2
1.3 <i>Achtergrondinformatie</i>	2
2. De Ondersteuningsstructuur in de regio	3
2.1 <i>Basisondersteuning</i>	3
Regulier onderwijsproces	3
Trajectvoorziening	4
2.2 <i>Extra ondersteuning</i>	4
Koersklas	4
Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)	4
Past	5
Ondersteuning op maat	5
2.3 <i>Samenwerking met andere partijen</i>	6
Expertisecentrum	6
Jeugdhulp	7
Andere externe partijen	7
3. De Ondersteuningsstructuur van de school	8
3.1 <i>Algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning</i>	8
Ondersteuningsstructuur in de school	8
Het zorgadviesteam (ZAT)	10
Samenwerking met ouders en jongere	10
Contactpersonen	11
Beschikbare protocollen	11
3.2 <i>Basisondersteuning</i>	12
Hoe komt een leerling bij de trajectvoorziening?	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.3 <i>Extra ondersteuning</i>	16
Extra ondersteuning binnen een reguliere VO-school: Koersklas	16
Extra ondersteuning op een andere locatie	16
3.4 <i>Ontwikkelaambities</i>	16
Bijlage(n)	18
<i>Bijlage 1 - Afspraken over de inzet van het Expertisecentrum in 2018-2019</i>	18

1 INLEIDING

Iedere jongere succesvol op school. Dat is waar alle middelbare scholen in de regio Brabant Noordoost werk van maken. De scholen in de gemeenten Oss, Uden, Meierijstad¹, Bernheze en Landerd werken samen in een samenwerkingsverband passend onderwijs. Het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) bestaat uit scholen voor voortgezet onderwijs (VO) en scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

1.1 Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (afgekort: SOP), dat door alle scholen in de regio opgesteld wordt. Doel van het schoolondersteuningsprofiel is om ouders², jongeren en andere geïnteresseerden inzicht te geven in de begeleiding en ondersteuning die geboden wordt binnen de school. Het SOP wordt elk schooljaar vernieuwd, zodat nieuwe ontwikkelingen erin verwerkt kunnen worden. Naast een beschrijving van de manier waarop passend onderwijs in de school wordt vormgegeven, staan in het SOP ook de ontwikkelambities van de school. Passend onderwijs kan namelijk altijd beter. Binnen het samenwerkingsverband wordt op basis van de schoolondersteuningsprofielen gekeken of we samen voor alle leerlingen een passend aanbod hebben.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk (2) staat een korte samenvatting van de mogelijkheden voor passend onderwijs in het samenwerkingsverband. Vervolgens staat er hoe wij daar binnen onze school invulling aan geven. In hoofdstuk 3 staat een beschrijving van de basisondersteuning: de ondersteuning die alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio bieden. In hoofdstuk 4 wordt in het kort uitgelegd welke mogelijkheden voor extra ondersteuning er zijn en hoe wij daarvoor samenwerken met andere scholen. Tot slot is er ruimte voor bijlagen.

1.3 Achtergrondinformatie

Algemene informatie over de school is te vinden in de schoolgids en in het schoolplan. Deze zijn te vinden op onze website: www.hethooghuis.nl.

Meer informatie over het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) kunt u vinden op www.swvvo3006.nl. U vindt daar onder andere aanvullende informatie over de ondersteuningsmogelijkheden in de regio en de afspraken die scholen daarover met elkaar hebben gemaakt.

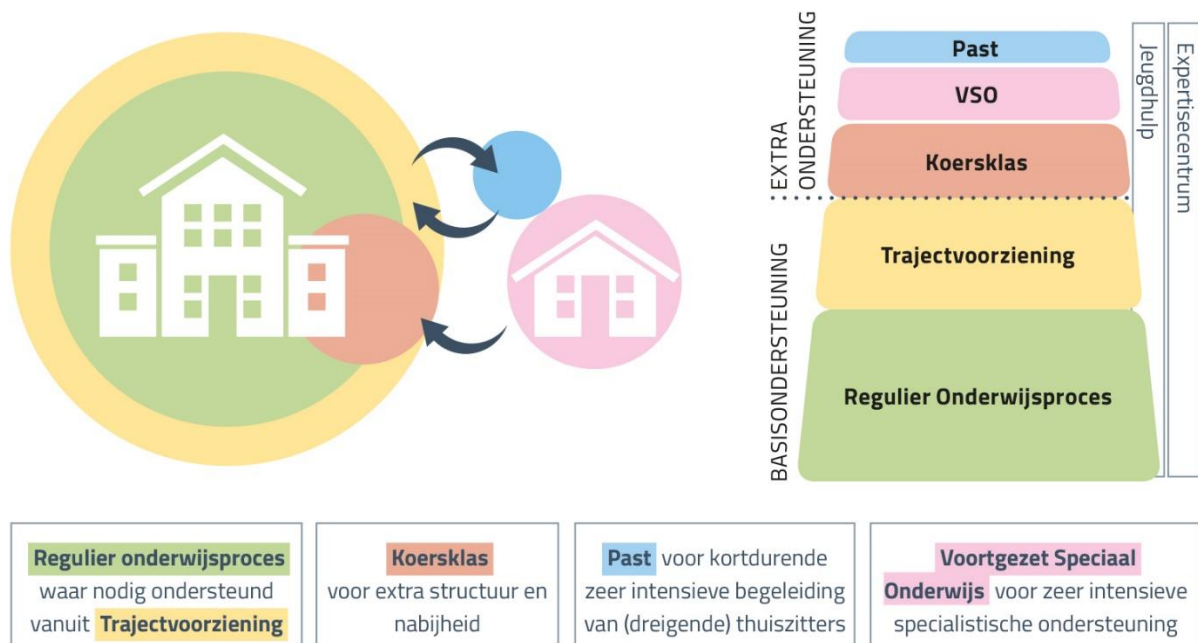
¹ De scholen in de kernen Veghel en Sint-Oedenrode vallen binnen Samenwerkingsverband VO 30 06. De kern Schijndel is een uitzondering binnen Meierijstad en is aangesloten bij SWV VO De Meierij.

² In verband met de leesbaarheid van is ervoor gekozen de term *ouders* te gebruiken als *ouders/verzorgers* bedoeld wordt.

2. DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR IN DE REGIO

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe de ondersteuningsstructuur in Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) eruit ziet. Het is een samenvatting van de afspraken die tussen de scholen gemaakt zijn voor de periode 2018-2022.

Binnen passend onderwijs hebben scholen *zorgplicht*. Dat betekent dat zij er verantwoordelijk voor zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende onderwijsplek te bieden. Als het kan op de eigen school en anders op een passende andere plek. Daarvoor werken reguliere scholen en scholen voor speciaal onderwijs samen binnen het samenwerkingsverband. Er zijn verschillende ondersteuningsmogelijkheden. Hieronder leest u wat elke vorm van ondersteuning inhoudt. Ook kunt u [deze video](#) bekijken voor meer informatie.

2.1 Basisondersteuning

Basisondersteuning kent twee ondersteuningsniveaus:

- regulier onderwijsproces
- en trajectvoorziening.

Ze worden allebei aangeboden op elke reguliere VO-school. Binnen het samenwerkingsverband vinden we het belangrijk dat de begeleiding die geboden wordt goed past bij het onderwijs op de betreffende school. Daarom kunnen de vorm en het aanbod per school verschillen.

Regulier onderwijsproces

Dit is het onderwijsprogramma dat alle leerlingen volgen op een reguliere school voor voortgezet onderwijs. Jongeren nemen deel aan de lessen en andere schoolactiviteiten en krijgen daarbij begeleiding van hun vakdocenten en hun mentor.

Trajectvoorziening

De trajectvoorziening is er voor jongeren die naast het reguliere lesprogramma tijdelijk meer begeleiding nodig hebben om goed mee te kunnen komen op school. Het is een steun(tje) in de rug. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn bij leerproblemen, sociaal-emotionele problemen, gedragsproblemen of lichamelijke beperkingen. Elke school heeft zo'n trajectvoorziening. Hoe de begeleiding eruitziet en hoe lang die duurt, hangt af van wat een leerling nodig heeft. Het traject is altijd op maat.

Jongeren doen tijdens het traject zoveel mogelijk mee met het reguliere lesprogramma. De ondersteuning wordt verzorgd door begeleiders in de school. Vanuit de trajectvoorziening is er ook begeleiding mogelijk voor docenten en ondersteunend personeel, zodat zij de jongeren beter kunnen helpen. Soms kan een begeleidingstraject ook tijdelijk (maximaal drie maanden) plaatsvinden op een andere school. Dit kan nodig zijn om te kijken of een leerling wel op de juiste plek zit (door middel van observatie) of als het goed is voor een leerling om tijdelijk afstand te nemen van de eigen middelbare school (time-out).

2.2 Extra ondersteuning

Soms is de basisondersteuning (regulier onderwijsproces en trajectvoorziening) niet voldoende voor een jongere om goed mee te kunnen komen op school. Dan heeft de leerling extra ondersteuning nodig. Binnen een gedeelte van scholen voor voortgezet onderwijs zijn koersklassen aanwezig. Daarnaast zijn er scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en is er de voorziening Past. Deze staan hieronder toegelicht.

Koersklas

Voor jongeren die extra structuur, nabijheid en veiligheid nodig hebben op school, is er dan de koersklas. Dat is een kleinere klas op een reguliere VO-school waarin er extra aandacht wordt gegeven aan de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Gespecialiseerde docenten verzorgen en/of ondersteunen het onderwijs. De doelen en de verwachte door- of uitstroom van de jongere worden vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

De scholen in het samenwerkingsverband spreken met elkaar af op welke locaties er koersklassen zijn. Ze streven daarbij naar een goede verdeling over de regio, zodat jongeren zo thuisnabij mogelijk naar school kunnen gaan.

Als de school van inschrijving vermoedt dat een jongere gebaat is bij plaatsing in een koersklas, dan zal deze school daarvoor een aanvraag indienen bij het samenwerkingsverband. Ouders kunnen hun kind niet zelf aanmelden voor een koersklas. Als ouders verwachten dat hun kind deze extra ondersteuning nodig heeft, kunnen ze dit op school wel benoemen.

Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)

Soms is een jongere aangewezen op een specialistische school om zich verder te kunnen ontwikkelen. De trajectvoorziening en de koersklas bieden dan niet voldoende ondersteuning aan hen. Voor deze jongeren is er het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Het VSO is bedoeld voor jongeren die in hun ontwikkeling belemmerd worden door een combinatie van problemen, zoals ernstige gedragsproblemen, psychiatrische problemen, een verstandelijke beperking en/of een fysieke beperking. Op het VSO krijgen deze jongeren intensieve en specialistische ondersteuning bij het leren, bij hun sociaal-emotionele ontwikkeling en/of het reguleren van hun gedrag. Docenten die hier speciale kennis en vaardigheden voor hebben, verzorgen het onderwijs. Waar mogelijk wordt er toegewerkt naar een overstap naar een reguliere VO-school (koersklas of regulier onderwijsprogramma).

Past

Past is een voorziening van het samenwerkingsverband. Past staat voor een 'passende andere stap'. Als een jongere tijdelijk niet op een reguliere VO-school kan zijn, dreigt thuis te komen zitten of al thuis zit, dan kan Past een goede oplossing zijn. De ondersteuning via Past is kortdurend (13 tot 26 weken), zeer intensief en altijd op maat. Een belangrijk onderdeel is het (opnieuw) motiveren van de jongere om weer naar school te gaan. Als een jongere Past nodig heeft om weer mee te kunnen doen op school, dan doet de school een aanvraag voor een Past-traject bij het samenwerkingsverband.

Ondersteuning op maat

De scholen binnen het samenwerkingsverband hebben als doel al hun leerlingen passende ondersteuning te bieden. Omdat er veel mogelijkheden en verschillende niveaus van ondersteuning zijn, wordt er altijd gekeken naar wat een leerling nodig heeft om goed mee te kunnen komen op school. We willen graag dat leerlingen succesvol zijn. Daarom streven we ernaar de juiste ondersteuning op tijd aan te bieden en daarbij te gaan van intensieve naar minder intensieve begeleiding. Er wordt steeds zorgvuldig gekeken welk (onderwijs)arrangement passend is voor een leerling.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun voorkeur. Als ze vermoeden dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft dan is het belangrijk dat ze dat bij de aanmelding duidelijk aangeven. De school moet in verband met de zorgplicht vervolgens een zo passend mogelijk aanbod doen op de eigen school, een andere reguliere of een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Door de scholen in het samenwerkingsverband wordt gekeken of de jongere voldoende heeft aan ondersteuning vanuit de *basisondersteuning* (regulier onderwijsproces en trajectvoorziening). Als dat niet toereikend is, dan kan *extra ondersteuning* ingezet worden in de vorm van koersklassen, VSO of Past. Het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvragen voor extra ondersteuning. Als het samenwerkingsverband het eens is met de aanvraag van de school dan geven ze een arrangement (koersklas of Past) of toelaatbaarheidsverklaring (VSO) af, waarmee de jongere gebruik kan maken van deze vorm van extra ondersteuning.

2.3 Samenwerking met ouders

Een belangrijk aspect bij het realiseren van schoolsucces is ouderbetrokkenheid. Binnen passend onderwijs spelen ouders dan ook een belangrijke rol. Uitgangspunt in de communicatie met ouders is dat de rol van ouders en de school bij opvoeden en onderwijs gelijkwaardig is, maar niet gelijk. Communicatie tussen school en ouders vindt vanuit deze grondhouding plaats. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Scholen zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs.

Ouders en jongeren worden uiteraard betrokken bij de uitvoering van de gekozen ondersteuningsvorm. Afhankelijk van het ondersteuningsniveau kan er een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld worden. Een OPP is wettelijk niet verplicht in de trajectvoorziening, omdat het valt binnen de basisondersteuning. Voor jongeren die geplaatst worden in een koersklas, binnen het VSO, bij Past en in het praktijkonderwijs, moet er wel een OPP worden opgesteld. Het OPP wordt minimaal jaarlijks geëvalueerd met ouders (en jongere), en waar nodig bijgesteld. In het OPP moet wettelijk gezien minimaal het volgende vastgelegd worden:

1. De te verwachten uitstroombestemming;
2. De onderbouwing van deze bestemming met belemmerende en bevorderende factoren;
3. Eventuele afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma (niet verplicht voor VSO).

In het OPP kan een handelingsdeel opgenomen worden: specifieke, persoonlijke aanpassingen van het programma, dan wel aanvullende begeleiding. In de wetgeving rondom passend onderwijs zijn de rechten van ouders verschillend voor het uitstroomperspectief en het handelingsdeel van het OPP. Over beide zijn scholen verplicht om op overeenstemming gericht overleg te voeren met ouders. In SWV VO 30 06 wordt het bovendien belangrijk gevonden om ook de jongere zelf te betrekken bij het plan. Voor het handelingsdeel moet instemming gevraagd worden aan ouders³. Het uitstroomperspectief wordt vastgesteld door de school na overleg, maar instemming van ouders is niet vereist. In de paragrafen over basisondersteuning en extra ondersteuning beschrijven we hoe we hier binnen onze school uitvoering aan geven.

Ouders hebben daarnaast via de medezeggenschapsraad (MR) adviesbevoegdheid op het schoolondersteuningsprofiel van de school, waarin de ondersteuningsvormen binnen de school beschreven staan. De MR heeft instemmingsbevoegdheid op het schoolplan, waarin het reguliere onderwijsproces beschreven staat. Daarnaast zijn ouders en leerlingen vertegenwoordigd in de ondersteuningsplanraad (OPR): het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband.

2.4 Samenwerking met andere partijen

In de afbeelding aan het begin van dit hoofdstuk is te zien dat er twee kolommen naast de piramide staan: *Expertisecentrum* en *Jeugdhulp*. Scholen kunnen passend onderwijs niet alleen. Uiteraard wordt er samengewerkt met ouders en jongere. Daarnaast wordt er ook samengewerkt met het Expertisecentrum en waar nodig met organisaties voor jeugdhulp.

Expertisecentrum

Het Expertisecentrum is een team van deskundigen op het gebied van passend onderwijs en is verbonden aan het samenwerkingsverband. Het Expertisecentrum is erop gericht om scholen te ondersteunen bij het uitvoeren en doorontwikkelen van passend onderwijs. Aan het Expertisecentrum zijn schoolondersteuners verbonden met de volgende expertisegebieden:

- schoolontwikkeling;
- algemene didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling;
- gedragsproblemen en/of sociaal-emotionele problematiek eventueel als gevolg van een psychiatrische stoornis;
- verstandelijke beperking;
- fysiek-medische beperkingen.

³ Of de leerling als deze 16 jaar of ouder is. Tussen 12 en 16 jaar wordt de leerling waar mogelijk betrokken.

Medewerkers van het Expertisecentrum ondersteunen de scholen onder andere door bij te dragen aan de professionalisering van docenten en begeleiders in de school en door advies te geven bij bepaalde problematiek.

Jeugdhulp

Ook de samenwerking met thuis is van groot belang. Als er in de thuissituatie begeleiding nodig is, werken scholen nauw samen met jeugdhulpverlening om ervoor te zorgen dat op school en thuis aan dezelfde doelen wordt gewerkt. Elke school heeft een aansluitfunctionaris van het Basisteam Jeugd en Gezin (BJG). Medewerkers van het BJG kunnen kortdurend zelf begeleiding bieden aan jongeren en gezinnen. Daarnaast hebben zij vanuit de gemeenten de bevoegdheid gekregen om, net als de huisarts, door te kunnen verwijzen naar meer specialistische vormen van jeugdhulpverlening, bijvoorbeeld bij de GGZ. Inzet van en verwijzing door het BJG gebeurt uiteraard alleen met toestemming van ouders en betrokkenheid van de jongere.

Andere externe partijen

Tot slot zijn er nog enkele andere partijen waarmee scholen intensief samenwerken om ervoor te zorgen dat iedere jongere naar school kan en gaat: GGD, leerplichtambtenaren (Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost), gemeenten, scholen voor primair onderwijs en scholen voor vervolgonderwijs. Voor ondersteuning aan leerlingen met een visuele beperking, een auditieve beperking, een communicatieve beperking, of epilepsie kan tevens de hulp ingeroepen worden van begeleiders vanuit specialistische onderwijsvoorzieningen op deze thema's. Meer informatie daarover is te vinden op de website van het samenwerkingsverband (www.swvvo3006.nl).

3. DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR VAN DE SCHOOL

In het vorige hoofdstuk is uitgelegd wat de afspraken in het samenwerkingsverband zijn over passend onderwijs. In dit hoofdstuk leggen wij uit hoe we daar binnen onze school uitvoering aan geven. Dit hoofdstuk begint met algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning. Daarna wordt ingegaan op de inhoud van de basisondersteuning. En vervolgens wordt uitgelegd hoe wij te werk gaan als we vermoeden dat een jongere extra ondersteuning nodig heeft. Tot slot wordt stilgestaan bij de ontwikkelambities van de school op het gebied van passend onderwijs.

3.1 Algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning

Ondersteuningsstructuur in de school

Locatie ZuidWest is één school, gehuisvest in twee gebouwen. De docenten kunnen werkzaam zijn in beide gebouwen en ook leerlingen zijn plaatsbaar in beide gebouwen. ZuidWest leidt kinderen op voor een examen in een van de acht profielen op Basis- dan wel Kaderniveau. Ons gehele onderwijsaanbod en alles wat daarbij hoort is voor alle leerlingen van ZuidWest gelijk.

Als het gaat over onze drie hoofdtaken (zie schoolgids); socialisatie, kwalificatie en vorming, kan het gebeuren dat een kind gedurende kortere of langere tijd niet tot bloei komt. Het lukt bijv. even niet in de groep medeleerlingen of in de relatie met docenten, schoolprestaties blijven achter en/of een kind ondervindt moeilijkheden in zijn of haar persoonlijke ontwikkeling. Op dat moment zal een mentor samen met het docententeam, eventueel de Trajectvoorziening, en vooral ouders op zoek gaan naar het waarom van deze stagnatie, om vervolgens samen stappen te zetten naar een oplossing. Wat is er nodig om er voor te zorgen dat een kind weer verder kan?

Ouders zijn hierin een belangrijke partner, zij kennen hun kind het beste. Vandaar dat de missie van ZuidWest, ' Samen Leren en Werken aan een Kansrijke Toekomst', ook naadloos geplakt kan worden op onze visie op ondersteuning:

Samen Ouders en vanzelfsprekend de leerling zelf zijn belangrijke partners bij het bieden van (extra) ondersteuning aan een kind. Zonder afstemming met en medewerking van ouders en leerling is het moeilijk, zo niet onmogelijk, om gestelde doelen te bereiken. Wij gaan er vanuit dat wij samen met ouders het belang van een goede ontwikkeling van een kind delen en dat ouders en wij daarom blijvend een constructieve afstemming en samenwerking nastreven.

Leren We gaan uit van het ontwikkelingsproces van elke leerling afzonderlijk: zijn/haar ontwikkeling op het gebied van kennis, vaardigheden en persoonlijkheid is leidend voor wat een kind vraagt aan onderwijs en zorg. Wat ouders en wij geleerd hebben over wat een kind juist heel goed kan en wat het aan onderwijszorgbehoefte heeft zijn de uitgangspunten bij het bieden van (extra) ondersteuning.

Werken (Extra) Ondersteuning vraagt (extra) inzet van alle partijen, zowel leerling, ouders als school. Wij gaan er vanuit dat een ieder bereid is deze inzet op gelijkwaardige basis te leveren.

Kansrijk Wij streven bij het bieden van (extra) ondersteuning naar het stellen van kansrijke doelen en handelingen, afgestemd op de context waarin iedere partij zich bevindt. Alleen dan kunnen succeservaringen worden opgedaan en kunnen we open en transparant op onze

mogelijkheden en beperkingen inspelen. Onze docenten realiseren zich dat zij er in hun handelen toe doen en dat zij binnen de school een cruciale rol spelen in de positieve ontwikkeling van een kind.

Toekomst De (extra) ondersteuning is toekomstgericht. Samen met ouders en leerling wordt het perspectief van een leerling besproken. Wat schatten we in dat mogelijk is voor dit kind en waar willen we op de langere termijn naar streven? Dit perspectief geeft richting aan de samenwerking tussen leerling, ouders en school en kaders aan de op te stellen doelen en in te zetten handelingen. Wij gaan hierbij planmatig en systematisch te werk.

We streven ernaar dat zo veel mogelijk kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften mee kunnen doen in het regulier onderwijs. Hiermee willen wij recht doen aan verschillen en kinderen ondersteunen in hun ontwikkeling tot volwaardige en succesvolle deelnemers aan de maatschappij.

In wat andere bewoordingen sluit deze visie aan bij wat Passend Onderwijs van ons vraagt, nl. vanuit een ontwikkelperspectief kijken naar mogelijkheden en onderwijsbehoeften, zoeken naar maatwerk en streven naar het behouden van een plek binnen het regulier onderwijs waarbij het klassenverband en klassikale werkvormen de basis van het onderwijs vormen.

Juist het maatwerk maakt dat het niet altijd op voorhand mogelijk is aan te geven wanneer een kind baat heeft bij extra ondersteuning buiten de reguliere onderwijssetting, of wanneer een kind zelfs gebaat is bij een andersoortige meer passende onderwijssetting. De geschatte duur, intensiteit, inhoud en gevraagde deskundigheid van de benodigde ondersteuning zijn hierbij voorbeelden van relevante factoren als ook de context waarbinnen leerling, ouders en school functioneren. Binnen de Trajectvoorziening zal op basis van deze factoren en in het licht van bovenstaande visie een zorgvuldige afweging gemaakt worden en indien nodig extra ondersteuning worden ingezet.

De mentor en het docententeam dat aan het kind lesgeeft zijn daarbij de spin in het web. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders, leerling en collega's in de zorg voor de leerling. De mentor kan op verschillende manieren signaleren dat een kind (tijdelijk) extra ondersteuning nodig heeft: eigen waarnemingen, signalen van ouders of collega's, de leerling zelf die een hulpvraag heeft, enz. Als dit soort signalen bij de mentor komt heeft hij/zij allereerst de taak deze signalen verder in kaart te brengen: wat zie/hoor ik precies, waar en hoe vaak gebeuren dingen, wie zijn erbij betrokken en hoe kunnen zij mij helpen mijn beeld helder te krijgen? Gesprekken met collega's, ouders en niet te vergeten de leerling(en) zelf zijn hierbij belangrijk.

Daarna volgt de stap: wat moet er anders en/of beter om er voor te zorgen dat de leerling weer beter presteert, zich weer beter voelt? En hoe gaan we dat bereiken? Hiervoor kan de mentor verschillende wegen bewandelen. Zo is in ieder team een zorgondersteuner aanwezig die de mentor kan ondersteunen door collegiale consultatie. Daarnaast kan de mentor de leerling inbrengen in de leerlingbespreking of binnenlopen bij de Trajectvoorziening voor advies van een gedragswetenschapper. Samen kunnen zij afspraken maken over de handelingen die ingezet gaan worden en hoe de evaluatie van die inzet gaat plaatsvinden. Dit kan zijn binnen het team, maar ook op het niveau van het zorgadviesteam.

De Trajectvoorziening

De Trajectvoorziening kan de mentor, het team en/of de individuele leerling ondersteunen bij het succesvol zijn/blijven op school. Leerlingen die gebruik maken van de Trajectvoorziening worden in staat geacht de vertaling te kunnen maken van begeleiding naar de reguliere lessituatie. Deze leerlingen zijn in zekere mate op afstand stuurbaar. Begeleiding kan gericht zijn op gedrag, taakwerkhouding, didactisch, sociaal-emotioneel gebied en/of lichamelijk functioneren. Ze kunnen met kortdurende (meer of minder intensieve inzet) of langdurige maar beperkt intensieve inzet hun schoolloopbaan binnen het reguliere onderwijsproces doorlopen.

Binnen de Trajectvoorziening zijn mensen met verschillende expertises aanwezig om mentoren en docententeams te ondersteunen bij het reguliere onderwijsproces.

Bijlage 2 geeft een uiteenzetting van hoe de Trajectvoorziening op ZuidWest is ingericht, welke expertise daarbinnen aanwezig is en welke mogelijke vormen van ondersteuning geboden kunnen worden. Daarbij staat voorop dat altijd wordt gestreefd naar maatwerk: datgene wat *dat* specifieke kind nodig heeft in *die* specifieke context.

Het zorgadviesteam (ZAT)

Het zorgadviesteam maakt deel uit van de trajectvoorziening van de school. Indien de zorg geboden in het reguliere onderwijsproces (zorgondersteuner, leerlingbespreking of rapportvergadering) niet voldoende blijkt, kan de mentor de leerling bespreken met de gedragswetenschapper die vanuit de Trajectvoorziening aan het team is gekoppeld. De gedragswetenschapper bepaalt samen met de mentor op welk niveau de begeleiding wordt ingezet en geëvalueerd: (vooralnog) binnen het team of op niveau van het zorgteam. In dat laatste geval zal de mentor de leerling aanmelden voor het (intern) zorgteam. In het zorgteam zitten, naast de mentor, ook de zorgcoördinator en een gedragswetenschapper (orthopedagoog/(school)psycholoog). Zij adviseren en ondersteunen de mentor en het team in het opstellen van de juiste begeleiding van de leerling. De zorgcoördinator zit de bespreking voor en coördineert het zorgproces. Optioneel is de aanwezigheid van ouder(s), de zorgspecialist, de teamleider en/of de zorgondersteuner vanuit het team. Afhankelijk van de te bespreken casus schuift de aansluitfunctionaris van het Basisteam Jeugd en Gezin (BJG) aan bij dit gesprek. De mentor informeert vooraf en na afloop altijd de ouders van de betreffende leerling. Het kan in sommige gevallen wenselijk zijn om naast eigen specialisten andere externe specialisten te raadplegen, zoals Ambulante Begeleiders vanuit de REC's, leerplicht, BJZ, GGD of zorgverleners van GGZ, Oosterpoort enzovoorts. In bijlage 2 (Trajectvoorziening) met welke organisaties Hooghuis ZuidWest onder andere samenwerkt. Een leerling wordt dan besproken in het Zorg Advies Team. Dit team bestaat uit dezelfde personen als in het zorgteam, ondersteund door de externe partner(s) die bij de casus betrokken is(zijn). De mentor vraagt vooraf schriftelijk toestemming aan de ouders van de betreffende leerling en informeert hen na afloop over de uitkomst. Tevens wordt tijdens de bijeenkomst afgesproken op welk moment de evaluatie plaatsvindt.

Samenwerking met ouders en jongere

Zoals in de visie en hierboven al verwoord is zijn ouders en leerling onze belangrijkste partners in de ondersteuning. Dit uit zich in reguliere contacten als ouderavonden, maar wij vinden het ook belangrijk elkaar tussentijds op de hoogte te houden van de ontwikkeling van de leerling.

Vanzelfsprekend is er op locatie ZuidWest een medezeggenschapsraad (MR) waarin ouders met de directie in gesprek gaan over belangrijke onderwerpen in het onderwijs en de zorg aan leerlingen. In

een groot aantal gevallen wordt ook advies en/of instemming gevraagd aan de MR met betrekking tot voorgenomen besluiten.

Wij als school willen ons pro-actief opstellen in deze contacten en wij nodigen ouders uit dit ook te doen. Alleen dan kunnen we op constructieve wijze bijdragen aan een goede ontwikkeling naar zelfstandigheid en volwassenheid.

Contactpersonen

Als u vragen hebt over de begeleiding en ondersteuning op onze school of u wilt uw zorgen over uw kind delen, dan kunt u terecht bij de volgende personen:

<i>Situatie/onderwerp</i>	<i>Contactperso(n)en</i>	<i>Functie</i>	<i>Contactgegevens</i>
Ik wil mijn kind aanmelden op school en verwacht dat hij/zij extra ondersteuning nodig heeft.	Voor reguliere aanmeldingen: Anita Meulendijks; Voor informatie over de koersklassen: Anneloes Theunisse; Voor informatie over begeleiding bij TOS/SH: Kathleen van der Loop	Teamleider Onderbouw Zuid; Contactpersoon koersklassen onderinstroom; Zorgspecialist	a.meulendijks@hethooghuis.nl ; a.theunisse@hethooghuis.nl ; k.vanderloop@hethooghuis.nl
Ik wil een kind laten instromen in de Internationale Schakelklas	Lia Wagemakers; Lia Thomassen.	ISK-docent	l.wagemakers@hethooghuis.nl ; l.thomassen@hethooghuis.nl
Mijn kind zit op school en ik vermoed dat er meer begeleiding of extra ondersteuning nodig is.	De mentor.		
Ik heb een klacht over de begeleiding van mijn kind.	De mentor, evt. in tweede instantie de teamleider.		

Beschikbare protocollen

De school heeft onderstaande protocollen op het gebied van onderwijssteuning:

<i>Protocol</i>	<i>Waar is het protocol te vinden of op te vragen?</i>
☒ Dyslexieprotocol	Bijlage 4
☒ Dyscalculieprotocol	Bijlage 4
☒ Pestprotocol	https://www.hethooghuis.nl/zuidwest/ouders/az-index
☒ Schoolveiligheidsplan	https://www.hethooghuis.nl/zuidwest/ouders/az-index
☐ Protocol medisch handelen en handelen bij ziekte	
☒ Verzuimprotocol	Bijlage 5

3.2 Basisondersteuning

In het eerste hoofdstuk is beschreven dat de basisondersteuning bestaat uit het reguliere onderwijsproces en de trajectvoorziening. Om goed aan te kunnen sluiten bij de onderwijssituatie en doelgroep van de school richt de school zelf de basisondersteuning in. Hieronder staat een schema met afspraken binnen het samenwerkingsverband over de basisondersteuning. Wij hebben daarin aangegeven hoe wij dat in onze school vorm geven. Sommige activiteiten vinden binnen het reguliere onderwijsproces plaats en gelden voor alle leerlingen. Andere activiteiten vinden plaats vanuit de trajectvoorziening als de situatie daarom vraagt.

Ondersteuning aan leerlingen met leerproblemen, o.a. bij ernstige lees- en/of spellingsproblemen en dyslexie, ernstige rekenproblemen en dyscalculie, en problemen in de informatieverwerking, concentratie en planning.		
Onderwerp	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen het regulier onderwijsproces</i>	<i>Hoe maakt de school hier werk van maakt binnen de trajectvoorziening</i>
Volgen en signaleren van leerlingen met leerproblemen.	-Methodeonafhankelijke toetsen klas 1, 2 en 3 -Leerlingbespreking en rapportbespreking -Rekenbeleidsgroep en Taalbeleidsgroep	-Dossieranalyse aan de hand van informatie school van herkomst - screening en advies bij vermoeden van leerproblematiek -Inzet zorg(advies)team -ondersteuning bij vertaling handelingstips naar reguliere onderwijscontext.
Ondersteuning gericht op het versterken van de taalvaardigheid.	-Uur taal binnen methode Nederlands in de onderbouw - NT2 voor doorstromers vanuit ISK-klassen	- Ondersteuning bij vaststellen vorm en inhoud van de NT2-begeleiding; pre- en postteaching in de bovenbouw
Werken met en volgens protocol dyslexie: faciliteiten en hulpmiddelen.	-Afstemming mbt in te zetten ondersteuning tussen mentor, ouders, leerling, zorgondersteuner	- waar nodig ondersteuning bij vertaling ondersteuningsbehoeften naar reguliere onderwijscontext
Ondersteuning gericht op het versterken van de rekenvaardigheid.	-Uur rekenen voor alle leerlingen	
Werken met en volgens protocol dyscalculie: faciliteiten en hulpmiddelen.	-Afstemming mbt in te zetten ondersteuning tussen mentor, ouders, leerling, zorgondersteuner	- waar nodig ondersteuning bij vertaling ondersteuningsbehoeften naar reguliere onderwijscontext
Begeleiden van leerlingen bij het leren leren.	-Mentorlessen Tumult in de onderbouw	- ondersteuning bij aanleren leerstrategieën, plannen en organiseren, o.a. binnen de Leerlingopvang van de trajectvoorziening - Leerlingen ondersteunen en handvatten aanreiken met betrekking tot voorwaarden voor het

		<p>onderwijs (spullen in orde, e.d.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen ondersteunen bij het ontwikkelen van inzicht in hun talenten en belemmeringen ten aanzien van de inzet van hun executieve functies en effectieve oplossingsstrategieën
<p>Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra instructie en begeleiding nodig hebben.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Groepsplan opstellen bij aanvang van het schooljaar -Afstemming tussen mentor en lesgevende docenten -Leerlingbespreking - Professionalisering docenten op het gebied van didactische differentiatie (Traject Onderwijs op Maat) 	<ul style="list-style-type: none"> - ondersteuning bij opstellen (groeps)handelingsplannen -Inzet zorg(advisie)team -collegiale consultatie voor mentoren
<p>Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra uitdaging nodig hebben.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -De vakdocenten kijken voor hun vak wat voor een uitdaging er geboden kan worden 	

Ondersteuning aan leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en gedragsproblemen, o.a. milde vormen van angst en onzekerheid, zoals faalangst, examenvrees en keuzeproblemen, moeite in de sociale omgang met leeftijdsgenoten en volwassenen, belemmeringen door een gebrek aan onderwijsmotivatie, bewegingsonrust, impulsiviteit, mild opstandig gedrag, en problemen in de sociale afstemming (ongepast gedrag).

Onderwerp	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen het regulier onderwijsproces</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen de trajectvoorziening</i>
<p>Signaleren van leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en/of internaliserende gedragsproblemen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Afname SAQI klas 1,2 en 3 -Rots en water training in klas 1 - Dramalessen voor eerstejaars koersklasleerlingen -Mentorlessen & mentorgesprekken -Leerlingbespreking 	<ul style="list-style-type: none"> - Preventieve groepsobservaties begin schooljaar -Dossieranalyse aan de hand van informatie school van herkomst - collegiale consultatie - in samenwerking met GGZ screening op

	<ul style="list-style-type: none"> -Ouderavonden -Vertrouwenspersoon -GGD screening leerjaar 2 	somberheidsklachten, indien nodig gevolgd door inzet op individueel of groepsniveau.
Begeleiding van leerlingen met faalangst/examenvrees.	<ul style="list-style-type: none"> -Examentraining binnen de diverse vakken 	<ul style="list-style-type: none"> -Training Beter Omgaan met Faalangst -Via zorg(advies)team (individuele) begeleiding, bijv. examenvreestraining
Ondersteuning van leerlingen met keuzeproblemen.	<ul style="list-style-type: none"> -LOB-traject gedurende alle leerjaren 	<ul style="list-style-type: none"> -gesprek met de decaan, evt. een beroepentest.
Ondersteuning bij het ontwikkelen en versterken van sociale vaardigheden.	<ul style="list-style-type: none"> -Rots en water training in klas 1 - Dramalessen voor eerstejaars koersklasleerlingen -Mentorlessen & mentorgesprekken 	<ul style="list-style-type: none"> -SOVA-training -Girlstalk -Inzet BJJ -Rots en Water training voor Rotsen klas 1 - Ondersteuningstrajecten in klassen -Via zorg(advies)team (individuele) begeleiding
Aandacht voor het bevorderen van schoolmotivatie.	<ul style="list-style-type: none"> -Reflectiegesprekken binnen het LOB traject -Mentorgesprekken (evt met ouders) 	<ul style="list-style-type: none"> - collegiale consultatie voor mentoren - individuele begeleiding, bijv. inzet Oplossingsgerichte Cirkel - ondersteuning bij voorkomen van cq re-integratie na verzuim
Signaleren van leerlingen met externaliserende gedragsproblemen.	<ul style="list-style-type: none"> -Afname SAQI klas 1,2, en 3 -Rots en water training in klas 1 - Dramalessen voor eerstejaars koersklasleerlingen -Mentorlessen & mentorgesprekken -Leerlingbespreking -Ouderavonden -Vertrouwenspersoon 	<ul style="list-style-type: none"> -Dossieranalyse aan de hand van informatie school van herkomst - collegiale consultatie voor mentoren - observatie leerling-docent interactie - Agressieregulatietraining
Aandacht voor het bevorderen van sociale veiligheid in de groep/school.	<ul style="list-style-type: none"> -Mentorlessen Tumult in de onderbouw -Pestprotocol - Afname SchoolVeiligheidsmonitor -Rots en water training in klas 1 	<ul style="list-style-type: none"> - meldknop pesten - ondersteuning mentor of leerling door anti-pestcoördinator - Ondersteuningstrajecten in klassen/teams, professionalisering docenten, bijv. inzet Groepsthermometer, Jassenspel, begeleiding

		groepsdynamische processen, Meidenvenijn
Aandacht voor het voorkomen van gedragsproblemen in en buiten de klas.	<ul style="list-style-type: none"> - Scholing OOP - Surveillance door docenten en OOP - Gedragsafspraken zijn helder en worden onderhouden in mentorlessen en mentorgesprekken 	<ul style="list-style-type: none"> -Rots en Water training voor Rotsen klas 1 -Inzet zorg(advies)team - Inzet Ambulante Begeleiding REC 4 - pedagogische ondersteuning, o.a. binnen de Leerlingopvang van de Trajectvoorziening - Leerlingen helpen bij het komen tot effectieve gedragsregulatie
Maatregelen voor leerlingen die tijdelijk niet in de klas kunnen zijn als gevolg van storend gedrag voor zichzelf of anderen.	-Opvanglokaal	-Geïndiceerde time-out bij Leerlingopvang Trajectvoorziening

Ondersteuning aan leerlingen met lichamelijke beperkingen, o.a. bij milde auditieve, visuele of motorische beperkingen, bij milde spraaktaal belemmeringen, en bij milde belemmeringen als gevolg van een medische conditie.		
Onderwerp	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen het regulier onderwijsproces</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen de trajectvoorziening</i>
Werken met en volgens een protocol medisch handelen en handelen bij ziekte.	-Afstemming met ouders, mentor, leerling	- Inzet zorgadviesteam - Inzet ambulante begeleiders Mytyschool Gabriel (REC3)
Fysieke toegankelijkheid van het gebouw voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	-Lift -Drempelloze toegang -Toilet voor minder validen	
Beschikbaarheid van hulpmiddelen en aangepast lesmateriaal voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	-Indien nodig ICT ondersteuning -Afstemming met ouders, mentor, leerling.	- Inzet zorgadviesteam - Inzet ambulante begeleiders Mytyschool Gabriel (REC3)
Begeleiding van leerlingen met spraaktaal belemmeringen.	-Afstemming met ouders, mentor, leerling - plaatsing binnen Mediumsetting Kentalis onderbouw gebouw West (bij arrangement) - continue on the job scholing onderbouwteam gebouw West mbt TOS-problematiek	- Inzet zorgadviesteam - Inzet ambulante begeleiders Kentalis (REC2)
Samenwerking met ketenpartners in de signalering en begeleiding van	-Afstemming met ouders, mentor, leerling	-Inzet jeugdarts

leerlingen met fysiek-medische problematiek, bijvoorbeeld GGD en ambulante begeleiding.		- Inzet ambulante begeleiders Mytyschool Gabriel (REC3)
---	--	---

3.3 Extra ondersteuning

Extra ondersteuning binnen een reguliere VO-school: Koersklas

Naast de leerlingen die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben zijn er ook leerlingen die structureel extra structuur, veiligheid, toezicht en sturing nodig hebben in de dagelijkse lessituaties. Voor deze leerlingen zijn er de koersklassen. Deze leerlingen vinden het vaak dermate lastig om de transfer te maken van begeleidingsmomenten naar de reguliere lessituatie, dat ze beperkt op afstand begeleidbaar en stuurbaar zijn. Dit komt voort uit internaliserend (naar binnen gericht) of externaliserend (naar de omgeving gericht) gedrag en/of forse belemmeringen op didactisch en sociaal-emotioneel vlak, vaak in een combinatie van meerdere elementen. Binnen een kleine setting, met meer individuele ondersteuning, kunnen ze zich vaardigheden die nodig zijn in het regulier onderwijs eigen maken.

De wijze waarop locatie ZuidWest vormgeeft aan de koersklassen is opgenomen in bijlage 3.

Extra ondersteuning op een andere locatie

In hoofdstuk 1 staat een beknopte beschrijving van de voorziening Past en het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Op het moment dat wij vermoeden dat een jongere extra ondersteuning nodig heeft in een van deze vormen, dan zal binnen het zorg(advisie)team getoetst worden in hoeverre de ondersteuningsbehoeften van de leerling de inzet van deze voorzieningen wenselijk maakt om weer te komen tot succeservaringen binnen het onderwijs.

Indien dit vermoeden voldoende onderbouwd kan worden zal in gesprek met ouders en leerling, en in een goede samenwerking met deze voorzieningen, een arrangement of toelaatbaarheidsverklaring worden aangevraagd bij het Samenwerkingsverband en de leerling worden doorgeleid.

3.4 Ontwikkelambities

Omdat passend onderwijs nooit klaar is hebben wij als school de volgende ontwikkelambities voor schooljaar 2018-2019:

Onderwerp <i>Waar gaat het over?</i>	Ambities <i>Wat willen we bereiken? Wat is er meer/anders/beter als we dit doel bereikt hebben?</i>	Termijnen <i>Wanneer verwachten we het doel te bereiken?</i>	Activiteiten <i>Wat gaan we doen om het doel te bereiken? Wie zijn daarbij betrokken?</i>
Leerlingen met een TOS of SH	Leerlingen met een intensief en mediumarrangement worden succesvol toegeleid naar een diploma.	Medium: 2018-2019 Intensief: 2019-2020	De huidige samenwerking met Kentalis in de mediumsetting wordt verder ontwikkeld. Het speciaal onderwijs REC2 van Kentalis wordt ingebed in de reguliere onderwijssetting van ZuidWest
Koersklassen	Koersklasleerlingen ervaren succes.	2019-2020	Verdere professionalisering van docenten die lesgeven aan de koersklassen.

	Van de onderinstromers wordt 50% na max. 2 jaar succesvol doorgeleid naar volledig regulier onderwijs. Van het totaal aantal leerlingen stroomt niet meer dan 20% uit naar vso.		Versterken van de competenties van docenten in het omgaan met de verzwarende doelgroep, voornamelijk gericht op de bovenbouw.
ISK: doorstroom	<ul style="list-style-type: none"> - De vorm waarin NT2 begeleiding wordt gegeven na doorstroom wordt opnieuw vormgegeven. - Docenten en leerlingen worden beter begeleid na doorstroom 	2018-2019	<ul style="list-style-type: none"> - Docenten ISK worden op inhoud intensiever bij de NT2-lesSEN betrokken. Er komt meer aansluiting bij de reguliere lessen d.m.v. pre- and postteaching. - Ontwikkeling faciliteitenkaart voor leerlingen, algemene en leerlingsspecifieke handelingstips voor docenten.
Trajectvoorziening	90% van de leerlingen, ouders en mentoren die te maken hebben gehad met de Trajectvoorziening geven aan tevreden te zijn over de begeleiding	2018-2019	Ouders en leerlingen zijn door middel van een Persoonlijk Ontwikkelings Plan meer dan nu eigenaar van de ontwikkeling en begeleiding van de leerling.
Regulier	Docenten signaleren tijdig (potentiele) belemmeringen in de ontwikkeling van een leerling en zetten preventief en transparant in op het herstel van succeservaringen.	2018-2019	Teams worden vanuit ondersteund bij het handelingsgericht werken. Door differentiatie in de klas wordt recht gedaan aan leerlingen met verschillende ondersteuningsbehoeften. Docenten volgen hiervoor een professionaliseringstraject.

BIJLAGE(N)

Bijlage 1 - Afspraken over de inzet van het Expertisecentrum in 2018-2019

EXPERTISE ARRANGEMENT 2018-2019

Het Hooghuis - Zuidwest

Medewerkers van het Expertisecentrum SWV VO 3006 ondersteunen de scholen onder andere door bij te dragen aan de professionalisering van docenten en begeleiders in de school en door advies te geven bij bepaalde problematiek.

In het arrangementgesprek van Het Hooghuis Zuidwest zijn de volgende doelen en activiteiten afgesproken:

DOELEN:

- *Onderwijsbehoeften en mogelijke onderwijsbelemmeringen worden op zo vroeg mogelijke termijn onderkend. Preventieve en licht curatieve interventies door mentor/team vinden hierop plaats. De vaardigheden van mentoren en docenten in de teams zijn versterkt waar het gaat over het bieden van passend onderwijs, planmatige begeleiding van leerlingen en samenwerken met ouders en leerlingen.*
- *Bij onderwijsleerproblemen wordt adequate curatieve ondersteuning geboden aan leerlingen, ouders, mentor en docenten.*
- *Docenten zijn voorbereid op de verzorging van de doelgroep met betrekking tot aandachts- en werkhoudingsproblematiek en problemen in de sociale omgang.*
- *Er staat een goed fundament betreft het pedagogisch klimaat op de school zodat het schoolbreed ingezette differentiatie traject goed geborgd kan worden.*

Toelichting: Gericht op het handhaven en versterken van kwaliteit van het onderwijs (primaire proces) en de ondersteuning binnen de school (zorgstructuur).

Activiteiten Expertisecentrum SWV VO 3006

Gedrag en Leren

Activiteiten	Uren	Medewerkers
Begeleiding van mentoren/docententeam ten aanzien van pedagogisch klimaat, klassenmanagement en – interactie, pedagogische differentiatie/tact, grip op de groep met de focus op docentgedrag.	100	Allen
Participatie in leerlingbesprekingen, ZATs en groepsbesprekingen	20	Allen

Begeleidingstrajecten voor leerlingen met 'zware' problematiek bestaande uit o.a. observaties en gesprekken met ouders, mentoren en leerlingen.	70	Allen
Preventieve kortdurende begeleidingstrajecten	70	Allen
Docentondersteuning bovenbouw, maatwerktrajecten	100	Allen
Co teaching en SVIB	30	Allen
Begeleiden van moeilijke groepen.	50	Allen
Incidentele betrokkenheid bij door en uitstroom	20	Allen
Participatie zorgteam besprekingen	40	
Vrije ruimte	89	Allen
Subtotaal	589	

Koersklassen

Coachen van docenten en mentoren en maatwerktrajecten begeleiden	Uren	Medewerker
Koersklas 1B(K)	100	
Koersklas 1BK	100	
Koersklas 3B	100	
Koersklas 3BK	100	
Koersklas 3 K	100	
Subtotaal	500	

Mytyl/LZ

Activiteiten	Uren	Medewerker
Op vraag begeleiden/ondersteunen van school m.b.t. leerlingen met fysiek-medische problematiek.		
subtotaal	80	

Praktische wensen: Aanwezigheid op locatie op vaste dagen (lieft dinsdag). Liefst blijven werken met dezelfde medewerkers van het Expertise Centrum.

PAST: Bij plaatsing PAST wordt altijd een Medewerker van het EC geïnformeerd/betrokken door zorg coördinator. De betrokkenheid van het EC is gericht op ondersteuning van de reguliere locatie voor goede terugkeer. Voorkeur voor vast contactpersoon. Uren hiervoor komen uit totale aantal toegekende uren voor de locatie.

Doorstroom nieuwkomers: Voor de ondersteuning en advies van doorstromers vanuit het ISK-onderwijs en de Taalklassen kan rechtstreeks contact opgenomen worden met: nieuwkomers@swvvo3006.nl

Bijlage 2

HET SYNERGIEMODEL TOEGEPAST BINNEN ZUIDWEST

De Trajectvoorziening

Invulling van de Trajectvoorziening binnen ZuidWest

De Trajectvoorziening is het kloppend hart van de leerlingenzorg op locatie ZuidWest. De Trajectvoorziening bepaalt en bewaakt het begeleidingstraject van leerlingen en klassen met extra ondersteuningsbehoeften. De trajectvoorziening wordt gevormd door de zorgspecialist, de zorgcoördinator, gedragswetenschappers, ambulante begeleiders. De Trajectvoorziening wordt ondersteund door en werkt samen met externe partners zoals medewerkers van BJJ, Leerplicht, GGD en Politie.

Visie op ondersteuning vanuit de Trajectvoorziening

Doelstelling

Binnen het SWV is de doelstelling voor een trajectvoorziening omschreven. De doelstelling van trajectvoorziening luidt:

Een trajectvoorziening is het totaal aan maatwerktrajecten die het mogelijk maken dat de leerling succesvol deelneemt aan het reguliere onderwijsproces. Inhoud, duur en intensiteit volgen uit de leerling specifieke onderwijsbehoeften.

Uitgangspunten

De uitgangspunten voor de Trajectvoorziening zijn als volgt:

- Zichtbaar in de school
- Laagdrempelig voor docenten en leerlingen
- Bestaand uit een fysieke opvangplek voor leerlingen (op indicatie) en expertise om de ondersteuning vorm te geven
- Werkend met een duidelijk, praktisch werkbaar stappenplan gewerkt t.b.v. signalering, instroom, monitoring, evaluatie en uitstroom
- De koppeling met het reguliere onderwijsproces is voelbaar voor betrokkenen en gebaseerd op wederkerigheid en transfer

Voor ZuidWest wordt hier nadrukkelijk aan toegevoegd:

- De inzet en ondersteuning is gericht op professionalisering en persoonlijke ontwikkeling van docenten. Om die reden vindt de ondersteuning bij voorkeur 'naast' de docent plaats; in de klas en/of in de vorm van collegiale consultatie.
- De zorgondersteuner is een belangrijke partner in de transfer naar en ondersteuning van de teams
- KIS: bureaucratische ballast dient zo veel mogelijk vermeden te worden.

De vragen die wij ons bij de inzet van onze ondersteuning continue stellen zijn:

- Wat merkt de leerling ervan, hoe wordt hij/zij er beter van?
- Wat merken ouders ervan?

- Wat merkt de docent/mentor ervan? Hoe wordt hij/zij er beter van?

Voor wie is de trajectvoorziening?

De doelgroep leerlingen die deelneemt aan een trajectvoorziening is eerder door de werkgroep van synergiecoördinatoren van het SWV als volgt omschreven.

Doelgroep voor de trajectvoorziening:

Leerlingen die in staat zijn de transfer te maken van begeleiding naar de reguliere lessituatie. Deze leerlingen zijn in zekere mate op afstand stuurbaar. Begeleiding kan gericht zijn op internaliserend gedrag, externaliserend gedrag, didactisch, sociaal-emotioneel en/of lichamelijk functioneren. Ze kunnen met kortdurende (meer of minder intensieve interventies) of langdurige maar beperkt intensieve interventies hun schoolloopbaan binnen het reguliere onderwijsproces doorlopen.

Op welke wijze kan signalering plaatsvinden?

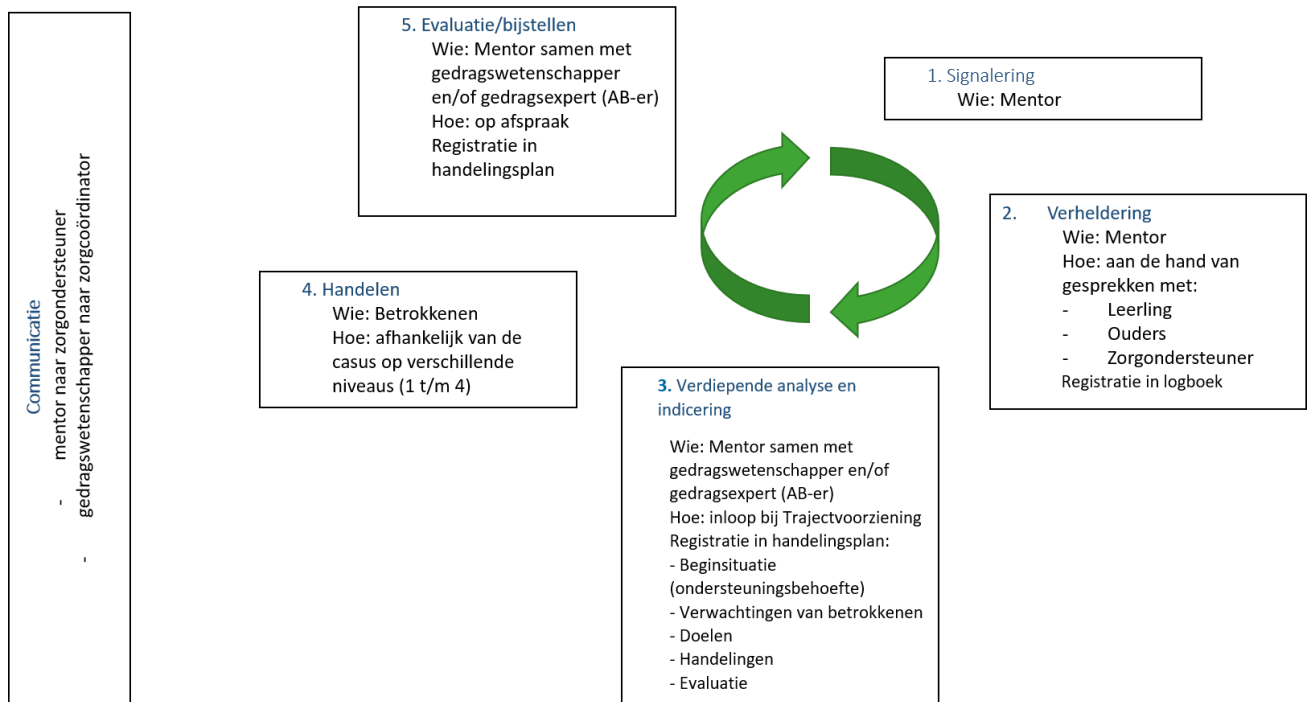
De ondersteuningsbehoeften van een leerling of docent(enteam) worden o.a. vastgesteld tijdens:

- Regulier onderwijsproces (mentor, docenten)
- Leerlingbespreking
- Toelating en doorstroom
- Preventieve groepsobservaties
- Groepspresentaties

Wat is de route naar de Trajectvoorziening?

Hierboven worden mogelijke signaleringsmomenten genoemd. Van daaruit kan een mentor de volgende stappen zetten richting de Trajectvoorziening.

Routing

Ad.3. Indien de situatie het vraagt kan op dat moment in samenspraak met de zorgcoördinator besloten worden dit als zorgteam (niv.3)

Op welke manier wordt inzet van de Trajectvoorziening bepaald?

Uitgangspunt is dat alleen leerlingen gebruikmaken van de trajectvoorziening waarover afspraken met de Trajectvoorziening zijn gemaakt. Dat wil zeggen dat door de gedragswetenschapper, al dan niet binnen een zorg(advies) team, in samenspraak met de mentor is bepaald dat inzet van uit de Trajectvoorziening nodig is. De trajectvoorziening heeft dus geen algemene functie als opvanglokaal bij lesverwijdering, inhalen van toetsen, enz.

Op welke gronden maakt een leerling gebruik van de trajectvoorziening?

Een leerling heeft extra ondersteuning nodig op het gebied van gedrag naar medeleerlingen en/of docenten, taak-werkhouding, sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gebruik van executieve functies, specifieke leerbelemmeringen (o.a. NT2, TOS).

Op welke gronden maakt een docent/team gebruik van de trajectvoorziening?

Bij één van bovengenoemde signaleringsmomenten is geconstateerd dat een mentor/docent/team extra ondersteuning nodig heeft op het gebied van pedagogische en/of didactische omgang met een of meerdere leerlingen.

Voorwaarde is dat de betreffende leerling/ouders/docent/team zich herkent in de omschreven ondersteuningsbehoefte en open staat voor on the job advisering/coaching.

Voorwaarde is tevens een reflectieve houding ten aanzien van handelen, opbrengsten en resultaten.

Bepalende factoren bij de totstandkoming van de indicering zijn:

- Urgentie
- Complexiteit

- Wat is er al gedaan?

Er kunnen zich echter ook situaties voordoen waarbij er sprake is van acute grote pedagogische zorg bij leerlingen die (nog) niet bekend zijn bij de Trajectvoorziening. In dat geval kan de Trajectvoorziening ondersteunen bij een adequate opvang van de leerling. Daarbij bepaalt de medewerker van de Trajectvoorziening, veelal in samenspraak met de teamleider en mogelijk andere betrokkenen, of een kind weer terug de les in kan en welke vervolgstappen nodig zijn.

Welke vormen van ondersteuning worden aangeboden vanuit de trajectvoorziening?

Uitgangspunten bij de ondersteuning vanuit de Trajectvoorziening zijn:

- De ondersteuning vindt zo veel mogelijk in de context van de hulpvraag plaats. Dat wil zeggen in de klas, naast de docent. Dat is namelijk de reële situatie waarin de docenten en leerling zich bevinden en de ondersteuningsvraag gevoeld wordt. Dit wil echter niet zeggen dat andere vormen van ondersteuning, eventueel op individueel niveau, niet óók ingezet kunnen worden.
- Afhankelijk van de ondersteuningsvraag zal altijd bezien worden wat exact nodig is in dié situatie, met dié leerling en met dié docent(en). Het streven is maatwerk.

Wat hieronder is weergegeven zijn daarmee voorbeelden van mogelijke inzet vanuit de Trajectvoorziening.

- Niveau: Team/Docent, denk aan:
 - Observatie docent-leerling interactie
 - Professionaliseringstrajecten
 - Collegiale consultatie aan teamleiders/mentoren op het gebied van o.a.:
 - Pedagogische en didactische differentiatie in de omgang met leerlingen; denk aan:
 - Ondersteuning koersklassen
 - Doorstroom
 - Klassenmanagement
 - Sociale veiligheid
 - Handelingsgericht werken
 - Ondersteuningstrajecten in klassen/teams, professionalisering docenten
 - Ondersteuning in afstemming met externe partijen en zorgstructuur
- Niveau: Lesgroep, denk aan:

Groepsbegeleiding op het gebied van o.a.:

 - Stimuleren vaardigheden op gebied van plannen en organiseren
 - Begeleiding groepsprocessen en daarbinnen sociaal-emotionele vaardigheden
 - Pedagogische ondersteuning in de klas; denk aan
 - Groepsobservaties
 - Pedagogisch klimaat, klassentrajecten, groepsvorming, klassengesprekken, inzicht in groepsprocessen, kwaliteiten en valkuilen ontdekken, eigenaarschap leerlingen vergroten
- Niveau: Leerling (groep), denk aan:
 - Begeleiding bij taak-werkhoudingsproblematiek
 - Toepassen leerstrategieën
 - Sociaal-emotionele ontwikkeling; bijv:

- Sociale vaardigheidstraining
 - Faalangstreductietraining
 - Rots & Water voor Rotsen
- Didactische ontwikkeling; bijv:
 - plannen en organiseren
 - NT2 begeleiding
- Niveau: Leerling (individueel)
 - begeleiding op het gebied van o.a.:
 - Begeleiding bij motivatieproblematiek
 - Re-integratie bij verzuimproblematiek
 - Begeleiding bij taak-werkhoudingsproblematiek
 - Begeleiding bij gedragsproblematiek
 - Geïndiceerde time-outs

Koppeling met de klassen met een specifieke ondersteuningsvraag

Een aantal klassen binnen ZuidWest kent een specifieke ondersteuningsvraag. Denk hierbij aan de koersklassen, de Internationale Schakel Klassen en de klassen met TOS/SH-leerlingen.

Deze klassen kennen over het algemeen al een sterke preventieve insteek en versterkte ondersteuningsvorm. De ondersteuning van de Trajectvoorziening kenmerkt zich bij deze klassen meer dan gemiddeld door ondersteuning van docenten waar het gaat om het aansturen van groepsdynamische processen en beïnvloeding van het pedagogisch klimaat.

Denk hierbij aan:

- Observaties in de klas (bij hulpvragen van de mentor/docent)
- Ondersteuning van docenten in de klas bij beïnvloeding van een positieve groepsvorming en groepsdynamiek
- Coachen van mentoren (on the job)
- Ondersteunen van mentoren bij het opstellen van doelen en handelingen (handelingsplannen, OPP's)
- Hoe te handelen bij doorstroom

Net als andere leerlingen kunnen ook de leerlingen van de koersklassen fysiek opgevangen worden binnen de Trajectvoorziening. Leerlingen van de koersklas hebben hiervoor per definitie een indicatie.

Daarnaast speelt de trajectvoorziening een belangrijke rol bij de doorstroom naar regulier.

Rol van de zorgondersteuner

De zorgondersteuner vormt een belangrijke schakel in de zorg voor de leerlingen binnen het team. Naast de frequente contacten die de zorgondersteuner in het reguliere onderwijsproces heeft met mentoren, docenten en medewerkers van de Trajectvoorziening is met name het 'driegesprek' hiervoor een belangrijk middel.

Het driegesprek vindt plaats tussen leerlingbesprekingen en rapportvergaderingen in en heeft tot doel samen met de teamleider en de aan het team verbonden medewerker van de Trajectvoorziening de leerlingbespreking voor te bereiden en acties uit de rapportvergadering te monitoren.

Grenzen aan de begeleiding

Het aanbod vanuit de Trajectvoorziening kan bestaan uit een enkelvoudige of samengestelde inzet van bovengenoemde ondersteuningsvormen of elementen daaruit. Bij iedere ondersteuningsvorm is een 'standaard' omschreven met betrekking tot tijdsduur, frequentie en momenten van evaluatie. Deze standaard is leidend in het cyclisch en handelingsgericht werken. Het streven hierbij is altijd het behalen van de leerlingsspecifieke doelen waardoor de leerling weer in staat wordt gesteld deel te nemen aan het reguliere onderwijsproces.

Aangezien het echter ook altijd maatwerk betreft zijn aanpassingen op de standaard mogelijk. In theorie kan het dan ook zo zijn dat een leerling gedurende de hele schoolloopbaan gebruik maakt van de trajectvoorziening als dit voorwaardelijk is voor het halen van een diploma.

Welke expertise is beschikbaar binnen de trajectvoorziening?

Onderstaande functionarissen zijn werkzaam in de trajectvoorziening op ZuidWest. Daarmee wordt de expertise in de school geborgd.

- Vanuit het Hooghuis:
 - o Zorgcoördinatoren
 - o Psychologen en orthopedagogen
 - o Anti-pest coördinatoren
 - o Gespecialiseerde docenten
 - o Zorgspecialist
- Extern, maar beschikbaar indien nodig:
 - o Aansluitfunctionaris Basisteam Jeugd en Gezin
 - o Leerplichtambtenaar
 - o Gedragsexperts vanuit REC4 (Oosterwijs)
 - o Gedragsexpert vanuit REC3 (Methylschool Gabriel)
 - o Cluster 2 expertise (Kentalis)
 - o Cluster 1 expertise (Visio)
 - o Jeugdarts GGD
 - o Preventiemedewerker Novadic Kentron
 - o Schooladoptanten van de politie

Waar is de Trajectvoorziening te vinden?

De trajectvoorziening is centraal gelegen binnen de school, zichtbaar en toegankelijk. De trajectvoorziening biedt ruimte voor:

- Individuele begeleiding (spreekkamer)
- Incidentele en structurele leerlingopvang
- Werkruimte voor boven omschreven medewerkers.

Voor groepsbegeleiding en het Z(A)T wordt gebruik gemaakt van algemene ruimtes binnen de school.

Leerlingopvang binnen de Trajectvoorziening

Zowel op Zuid als op West kent de trajectvoorziening een plek waar leerlingen kunnen worden opgevangen. De opvang kan structureel (planbaar) dan wel incidenteel (niet-planbaar) van aard zijn. Het doel van deze opvang is als volgt:

Het tijdelijk ontlasten van leerling, docent en/of klas, waarbij aandacht is voor didactische en persoonlijke begeleiding (korte termijn doel). Daarnaast het toewerken naar terugkeer in de reguliere klassensituatie (langere termijn doel).

Door middel van een Persoonlijk Leerplan wordt de leerling ondersteund in het behalen van zijn doelen. Om te komen tot gedeeld eigenaarschap, gezamenlijk draagvlak en inzet krijgen de rollen en verwachtingen van alle partijen (leerling, ouders, docenten en leerlingbegeleiding) hierin nadrukkelijk een plek.

Communicatie

De mentor is verantwoordelijk voor de communicatie van de afspraken die binnen de Trajectvoorziening worden gemaakt naar het team en naar ouders/leerling.

De betrokken gedragswetenschapper is verantwoordelijk voor het op de hoogte brengen/houden van de zorgcoördinator van de inzet van de Trajectvoorziening en de inhoud van de evaluaties die niet op Z(A)T-niveau plaatsvinden.

Op welke wijze vindt monitoring en verantwoording plaats?

Monitoring

Monitoring vindt plaats op twee manieren:

- Kwantitatief: hoeveel leerlingen hebben op welke manier gebruik gemaakt van de trajectvoorziening en hoe verhoudt zich dit tot andere scholen in het SWV?
- Kwalitatief: na afloop van een begeleidingstraject zal voor middel van een korte enquête de tevredenheid van leerling ouders en mentor worden gemeten. Afhankelijk van de uitslag volgt al dan niet een gerichte vraag om feedback.

Jaarlijks zullen deze gegevens geanalyseerd worden en zal op basis hiervan indien nodig beleid worden gemaakt dan wel bijgesteld.

Verantwoording

Verantwoording vindt plaats naar

- Naar ouders/leerling:
 - o d.m.v. het handelingsplan in SOM, waarin minimaal beginsituatie, doelen en handelingen zijn opgenomen. Samen met de leerling als ouders als mentor/team worden doelen/handelingen geformuleerd. Deze worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.
 - o Afhankelijk van de ondersteuningsvorm d.m.v. een begeleidingsverslag waarin doelen en kaders (frequentie, duur, evaluatiemomenten) van de begeleiding zijn beschreven. De inzet van alle betrokkenen is hierin concreet verwoord.
- Naar het SWV: dmv het 2x per jaar op leerling-/klassenniveau zichtbaar maken van de duur, frequentie en inhoud van de geboden begeleiding. Ook de betrokken partners worden in dit overzocht opgenomen

Bijlage 3

HET SYNERGIEMODEL TOEGEPAST BINNEN ZUIDWEST

De Koersklassen

Visie op ondersteuning vanuit de koersklassen

We streven naar integratie en participatie van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften in het regulier onderwijs. Hiermee willen wij recht doen aan verschillen en kinderen ondersteunen in hun ontwikkeling tot volwaardige en succesvolle deelnemers aan de maatschappij.

Dit komt tot uiting in drie hoofdtaken bij de invulling van het onderwijs:

- Kwalificatie: De samenhang en systematiek in het aanleren van kennis en vaardigheden.
- Socialisatie: Wie we zijn als school. Wat we uitdragen. Onze visie, waarden, omgangsvormen, afspraken, rituelen.
- Vorming: We begeleiden leerlingen in hun identiteitsontwikkeling, de bewustwording (naar zichzelf en anderen toe) en hun keuzeprocessen.

Onze veranderende leerlingpopulatie vraagt een andere ondersteuning/zorgstructuur dan voorheen. Door laagdrempelig en daadkrachtig in te zetten op preventie en de koppeling te zoeken met de dagelijkse onderwijspraktijk worden docenten ondersteund in het omgaan met de toenemende behoefte aan pedagogische en didactische differentiatie.

Daar waar de ondersteuningsbehoefte de reguliere onderwijssetting en de trajectvoorziening overstijgt maken wij gebruik van de speciale setting; de koersklas.

Het doel van de koersklas is tweeledig:

- in de onderbouw is het streven dat leerlingen na maximaal twee jaar schakelen naar regulier onderwijs, eventueel met ondersteuning van de trajectvoorziening
- in de bovenbouw is het streven dat leerlingen met een diploma uitstromen naar het MBO.

Motto

Samen leren en werken aan een kansrijke toekomst.

Doelstelling

Met het bovenstaande in gedachten onderschrijft ZuidWest de doelstelling voor de koersklassen zoals die binnen het SWV is omschreven. De doelstelling van koersklassen luidt:

Een aangepaste kleinschalige setting binnen een reguliere VO-school met bijzondere aandacht voor sociaal-emotionele en didactische ontwikkeling middels veiligheid, structuur en nabijheid.

Voor wie zijn de koersklassen?

Koersklassen zijn er voor leerlingen die structureel extra structuur, veiligheid, toezicht en sturing nodig hebben in de dagelijkse lessituaties. Voor deze leerlingen is het vaak dermate lastig om de transfer te maken van begeleidingsmomenten naar de reguliere lessituatie, dat ze beperkt op afstand begeleidbaar en stuurbaar zijn. Dit komt voort uit internaliserend of externaliserend gedrag en/of forse belemmeringen op didactisch en sociaal-emotioneel vlak, vaak gestapeld. Binnen een kleine setting, met meer individuele ondersteuning, kunnen ze zich vaardigheden die nodig zijn in het regulier onderwijs eigen maken. Het voortgezet speciaal onderwijs is in

dergelijke gevallen een te intensieve vorm van ondersteuning. In de onderbouw gaat het om leerlingen die volgens de basisschool (regulier of speciaal (basis-)onderwijs) intensieve ondersteuning nodig hebben of leerlingen waarvoor gedurende de middelbare schooltijd blijkt dat de ondersteuningsbehoefte dermate groot is dat de begeleiding vanuit de Trajectvoorziening niet volstaat. In de bovenbouw gaat het om leerlingen die ondanks ondersteuning in de onderbouw (koersklas) onvoldoende aanpassingsvermogen hebben om, al dan niet met ondersteuning vanuit de Trajectvoorziening, in te kunnen stromen in de reguliere bovenbouw. Daarnaast betreft het leerlingen die vanuit het VSO doorstromen naar het regulier onderwijs.

Op welke wijze vindt signalering plaats?

Onderinstroom

In de meeste gevallen vindt signalering plaats op de basisscholen. Kinderen met een ondersteuningsbehoefte die aansluit bij de koersklassen zijn vaak eind groep 7 al in beeld bij de leerkracht. De eerste contacten met locatie ZuidWest vinden plaats in het najaar van groep 8.

Tussentijdse (zij)instroom

Hoewel niet geheel volgens de preventieve uitgangspunt van het synergiemodel is de realiteit dat sommige leerlingen zich binnen het vo op een dusdanige manier ontwikkelen dat inzet van de koersklas noodzakelijk lijkt om een diploma binnen het regulier onderwijs te behalen. Signalering van deze leerlingen vindt plaats gedurende het lopende schooljaar binnen het Z(A)T van de betreffende locatie.

Wat is de route naar de koersklassen?

Route bij onderinstroom

Periode van oriëntatie en dossiervorming

Omdat veel leerlingen al tijdig in beeld zijn wordt zo snel mogelijk gestart met dossiervorming. Dit gaat volgens deze stappen:

- In samenspraak met de basisschool nemen ouders contact op met de loketfunctionaris van ZuidWest
- Leerling en ouders worden uitgenodigd voor een intake
- Ouders leveren op dat moment al zo veel mogelijk dossierinformatie aan. Dit kan bestaan uit informatie van de basisschool en informatie die ouders in eigen beheer hebben en er voor kiezen te delen met school.
Deze dossierinformatie dient te bestaan uit concreet omschreven ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling en/of taak-werkhouding, met onderbouwing door middel van:
 - o Actuele didactische vorderingen
 - o Sociaal Emotioneel Onderzoek (SEV en SAQI)
 - o Intelligentie-onderzoek (NIO of WISC)
 - o Handelingsplannen en resultaten van geboden ondersteuning op de basisschool
 - o Evt. rapportages van psychologisch onderzoek
 - o Evt. rapportages van hulpverlening/ondersteuning buiten school
- Ouders geven hiermee toestemming voor analyse van deze (voor hen bekende) gegevens en het bespreken hiervan in de toelatingscommissie.
- Ouders en basisschool vullen een Sociaal Emotionele Vragenlijst (SEV) in over de leerling
- De loketfunctionaris vult ontbrekende dossierinformatie aan door middel van:

- Navraag bij de basisschool (bijv. de laatste CITO-scores)
- Navraag bij ouders
- Toevoeging screening (indien daarvoor toestemming is van ouders)

Aanmelding bij locatie ZuidWest

Leerlingen die mogelijk in aanmerking komen voor een plaats in de koersklas worden aangemeld tijdens de reguliere aanmelddagen in maart.

Het is daarbij niet mogelijk voor ouders om een voorkeur voor de koersklas uit te spreken op het aanmeldformulier. Ook is het voor basisscholen niet mogelijk een advies te geven richting de koersklas. Zij dienen door middel van het concreet omschrijven van de ondersteuningsbehoeften van de leerling en de ingezette handelingen te onderbouwen dat het betreffende kind gebaat is bij een passende start in een koersklas.

Aanmelding voor de koersklas: Aanmeldformulier/Ondersteuningsperspectief Plan (OPP)

Het besluit omtrent plaatsing in een koersklas zal genomen worden op basis van een combinatie van een aanmeldformulier en ondersteuningsperspectief plan (OPP). Dit digitale aanvraagformulier/OPP komt tot stand op basis van bovengenoemde dossierinformatie.

Binnen zes weken na aanvang van het schooljaar na plaatsing dienen de ontwikkeldoelen in dit OPP verder geconcretiseerd te zijn, gebaseerd op de betreffende leerling in de betreffende context. Dit OPP wordt met ouders en leerling besproken, getekend en is het startdocument in het volgen van de ontwikkeling van de leerling richting uitstroom naar regulier.

Gedurende het schooljaar wordt het OPP geregeld geëvalueerd, met daarin opgenomen uitspraken en onderbouwing/argumenten gericht op uitstroom. De eindevaluatie wordt opnieuw met ouders en leerling besproken en ondertekend. Hierbij worden de doelen voor volgend schooljaar direct weer vastgesteld in een nieuw OPP, en wederom ondertekend.

De Toeleidingscommissie

Het besluit tot plaatsing in de koersklassen vindt plaats in een Toeleidingscommissie (TC). In deze TC hebben zitting:

- Vertegenwoordiging van de locatie van aanmelding (indien van toepassing⁴)
- Vertegenwoordiging van de locatie van uitvoering van de koersklassen
- Gedragswetenschapper locatie van uitvoering
- Vertegenwoordiging van de Commissie van Ondersteuningstoewijzing (COT) van het samenwerkingsverband

De TC wordt voorbereid en voorgezeten door de koersklascoördinator van locatie ZuidWest. Voorwaardelijk voor bespreking is dat schriftelijke toestemming van ouders hiertoe op de locatie aanwezig is.

Het integraal beeld van de leerling en het onderwijs is leidend voor het advies van de TC. Bij een unaniem advies wordt dit door de directeur van het SWV overgenomen. Bij het ontbreken van een unaniem advies zal de directeur een besluit nemen na consultatie van de COT.

Plaatsing in een koersklas wordt per schooljaar toegekend. Op basis van een evaluatie zal aan het einde van het schooljaar in de TC worden bepaald in hoeverre verlenging wenselijk/noodzakelijk is.

⁴ In het geval van ZuidWest zal dit alleen bij zijinstroom het geval zijn

Communicatie na plaatsing

School draagt zorg voor het sturen van een plaatsingsbrief naar ouders.

Na een positief plaatsingsbesluit ontvangt school de beschikking van het SWV.

Bij een negatief besluit wordt het besluit tevens mondeling aan ouders toegelicht.

School is eveneens verantwoordelijk voor de communicatie(vorm) naar de school van herkomst.

De route bij tussentijdse (zij)instroom

Periode van dossiervorming

De zorgcoördinator van toeleverende school neemt, zodra de leerling in beeld komt voor de koersklas, met instemming van ouders contact op met de zorgcoördinator van ZuidWest.

- (In geval zijn zijinstroom:) Leerling en ouders worden uitgenodigd voor een intake
- De school van herkomst levert zo veel mogelijk dossierinformatie aan.

Deze dossierinformatie dient te bestaan uit concreet omschreven ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling en/of taak-werkhouding, met onderbouwing door middel van bijvoorbeeld:

- o Actuele didactische vorderingen
- o Sociaal Emotioneel Onderzoek (SAQI)
- o Intelligentie-onderzoek (NIO of WISC)
- o Handelingsplannen en resultaten van geboden ondersteuning op de school van herkomst. Ondersteuning dient minimaal op zorgteam-niveau te zijn geboden en al dan niet succes van de inzet kan hiermee worden aangetoond.
- o Evt. rapportages van psychologisch onderzoek
- o Evt. rapportages van hulpverlening/ondersteuning buiten school

Aanmelding bij locatie ZuidWest

Leerlingen van scholen buiten Het Hooghuis die mogelijk in aanmerking komen voor een plaats in de koersklas in het volgend schooljaar worden aangemeld tijdens de reguliere aanmelddagen in maart.

Leerlingen van een Hooghuislocatie worden via de afgesproken doorstroomprocedure van Het Hooghuis via de zorgcoördinatoren doorgeleid naar de koersklas. Zij hoeven niet nog aan te melden.

De Toeleidingscommissie

Deze procedure is gelijk aan onderinstroom.

Aanmelding voor de koersklas: Aanvraagformulier/Ondersteuningsperspectief Plan (OPP)

De school die verwijst verzorgt het OPP en de ondertekening daarvan.

In het geval van instroom begin schooljaar is deze procedure in principe gelijk aan onderinstroom.

Bij tussentijdse instroom (gedurende het schooljaar) is het wettelijk verplicht het OPP binnen zes weken na plaatsing geconcretiseerd, met ouders besproken en ondertekend te zijn.

Communicatie na plaatsing

Deze procedure is gelijk aan onderinstroom.

Op welke manier wordt de extra ondersteuning in de koersklassen vormgegeven?

De onderwijssetting

Alle koersklassen worden gesitueerd op gebouw Zuid. Dit borgt de nabijheid van leerlingen en docenten. Zowel de onderbouw- als de bovenbouwgroepen bevinden zich rondom een leerplein waardoor binnen de reguliere locatie een kleinschalige setting wordt gecreëerd. Voor leerlingen wordt hiermee voldaan aan de behoefte aan sociale veiligheid en nabijheid van docenten. Docenten worden hiermee in staat gesteld elkaar te ondersteunen en op te zoeken indien nodig. Veel van de lessen vinden plaats binnen deze kleinschalige setting. Voor meer praktische vakken zoals bijvoorbeeld Natuur&Techniek en gym maken de koersklasleerlingen vanzelfsprekend gebruik van de praktijklokalen elders in de school.

Uitgangspunt en streven is dat binnen de koersklassen les wordt gegeven in groepen van maximaal 16 leerlingen. De klassen zijn samengesteld uit leerlingen met zowel internaliserende (naar binnen gekeerde) als externaliserende (naar buiten gerichte) problematiek.

Voor en na schooltijd en in de pauzes gebruiken de leerlingen in principe dezelfde ruimtes als overige leerlingen. Indien nodig kunnen hierop per individuele leerling tijdelijk aanpassingen worden gedaan. Indien nodig kunnen leerlingen dan gebruik maken van een pauzeplek op de afdeling of bij de Trajectvoorziening. Het doel is daarbij altijd een leerling zo snel als mogelijk (weer) deel te laten nemen aan de reguliere processen.

Het curriculum, de lessentabel en het rooster

In de onderbouw wordt lesgegeven op BK-niveau. In de bovenbouw zal in de derde klas voorsnog zo veel mogelijk in homogene groepen worden lesgegeven. Conform de visie van locatie Zuidwest zal ook hier op termijn gestreefd worden naar verdergaande differentiatie.

De koersklassen volgen het curriculum en de lessentabel van de andere leerlingen die in hetzelfde leerjaar en dezelfde leerweg zitten. In de eerste klas is het vak Drama echter een uitzondering. Om de koersklasleerlingen extra te ondersteunen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling krijgen de koersklassenleerlingen namelijk een uur Drama aangeboden ten koste van een uur Beeldende Vorming.

Aanvullend daarop zal door middel van het opnemen van een coachingsuur op het rooster een moment worden 'vastgezet' waardoor het voor de mentor(en) makkelijker wordt om buiten lesmomenten om met leerlingen in gesprek te gaan of andere mentoraatsactiviteiten met de klas uit te voeren.

Voor de eerstejaars is het uitgangspunt dat het eerste lesuur waar mogelijk door de mentor wordt gegeven.

In de beginperiode zullen de eerste klassen een kwartier later beginnen met het eerste uur, om 8.45 uur in plaats van 8.30 uur. Uitgangspunt is dat dit maximaal tot de herfstvakantie wordt gedaan en dat de leerlingen zich daarna voldoende veilig voelen om met de reguliere klassen mee op te starten.

Het docententeam

Zoals bij de uitgangspunten al is aangegeven kenmerkt een docent van een koersklas zich door affiniteit met en extra competenties ten aanzien van het omgaan met deze doelgroep. Professionalisering, collegiale consultatie en intervisie zijn belangrijke pijlers bij het behoud van de kwaliteit van het gehele team.

Docenten van de koersklas geven ook les in andere klassen van ZuidWest. Hiermee worden doorlopende leerlijnen geborgd, doorstroom vergemakkelijkt en 'eilandvorming' voorkomen.

Een verstevigd mentoraat

Het mentoraat vraagt op inhoud dezelfde activiteiten als bij iedere andere klas. Echter, de intensiteit waarmee de begeleiding wordt uitgevoerd zal voor alle leerlingen in de klas groter zijn. De facilitering van het mentoraat is hier dan ook op aangepast.

De mentor wordt hierbij ondersteund door een gedragswetenschapper waarmee wekelijks contact is over de groep en waar nodig over de leerlingen individueel.

Wat zijn de overeenkomsten en uitzonderingen ten opzichte van de reguliere zorgstructuur?

De zorgstructuur van ZuidWest in relatie tot de koersklassen

De piramide van de zorgstructuur biedt ook voor de koersklassen een heldere en voor iedereen herkenbare structuur waarbinnen de leerling planmatig wordt gevolgd op het gebied van welzijn (basisveiligheid) en didactische en sociaal emotionele ontwikkeling gericht op het uitstroomperspectief. Collegiale consultatie, de leerlingbespreking en het zorg(advies)team zijn belangrijke vormen van afstemming en evaluatie.

Net als bij andere klassen heeft de groep een belangrijke plek in de realisatie van differentiatie en daarmee preventie. Een goed pedagogische en didactisch klimaat is voorwaardelijk voor schoolsucces van ieder individu in de groep. Gedurende het schooljaar wordt de groep dan ook nauwlettend gevolgd en wordt passende ondersteuning ingezet op zowel groeps- als individueel niveau.

De mentor is en blijft hierbij de spil in de begeleiding. Hij/zij wordt in het reguliere onderwijsproces op een laagdrempelige manier ondersteund door een krachtige koppeling van de trajectvoorziening aan de teams, waarbinnen ook zorgondersteuners van de teams een belangrijke rol spelen.

De trajectvoorziening kenmerkt zich door een open, toegankelijke en vooral daadkrachtige houding die terug te zien is in het werk dat zich bij de koersklassen vooral afspeelt in de klas en in de interactie met en naast de docenten. Daarnaast zal de trajectvoorziening een belangrijke rol spelen bij de doorstroom naar regulier.

Preventieve groepsobservaties

De koersklassen gaan hierbij mee met het ritme van de reguliere klassen.

De mentor brengt, ondersteund door de Trajectvoorziening, de groep in beeld. Dit doet hij door een groepsplan te maken o.b.v.

- Beeld van mentor en vakdocenten over de eerste weken
- Dossierinformatie van de individuele leerlingen
- Didactische vorderingen van de groep (TOA maart vorig schooljaar)
- Observatie door gedragswetenschapper

Opbrengsten hiervan zijn:

- Ondersteunende groepshandelingen en vervolgacties op groeps- en individueel niveau.
- Leerlingen zijn sneller in beeld bij de trajectvoorziening, wat de interactie tussen mentor en TV makkelijker en snellere inzet mogelijk maakt
- Laagdrempelig contact tussen team en TV

Dit vindt plaats in de eerste 6 weken van het schooljaar.

Deze eerste inzet wordt opgevolgd door een tweede preventieve inzet in januari/februari. Hiervoor wordt ingezet:

- Observatie met twee vooraf door de mentor geformuleerde kijkvragen.
Hierin worden meegenomen:
 - o Didactische vorderingen van de groep
 - o Resultaten SAQI van de groep
 - o Opbrengst oudergesprekken december
- Afhankelijk van resultaten observatie worden signaleringslijsten uitgezet, in te vullen door mentor en vakdocenten (curatief). Hieruit kunnen ook hulpvragen van docenten naar voren komen.

De opbrengst hiervan is:

- Ondersteunende groepshandelingen en vervolgacties op groeps- en individueel niveau, bijv. een gelijklopende aanpak door alle docenten.

De leerlingbespreking

De koersklassen gaan ook hierbij mee met het ritme van de reguliere klassen.

Leerlingen of klassen worden ter bespreking ingebracht door de mentor, gelijk aan cyclus HGW.

Rapportvergaderingen

De koersklassen gaan mee met het ritme van de reguliere klassen. Om continu de focus gericht te houden op het uitstroomperspectief van de leerling zal de rapportvergadering op inhoud in periode 1 en 2 worden voorbereid en gevoerd volgens NUT-systeem (Niveau-Uitstroom-Toelichting). Iedere docent vult dit voor alle koersklasleerlingen vooraf in in SOM, o.v.v. datum. De derde rapportvergadering zal m.n. een constatering van cijfers en al dan niet bevorderen betreffen. Om voldoende ruimte te geven aan alle afwegingen en besluiten wordt i.p.v. een half uur 45 minuten per klas ingepland.

Koppeling met de Trajectvoorziening

Aangezien het uitgangspunt is dat de zorg voor de koersklassen zo veel mogelijk wordt ingebed in de reguliere zorgstructuur, is het belangrijk dat er een goede aansluiting is met de trajectvoorziening.

Deze zal onder andere bestaan uit:

- Op vaste momenten overleg tussen de mentor(en) en de gedragswetenschapper die gekoppeld is aan de koersklassen
- Intensief contact tussen zorgondersteuner en Trajectvoorziening.
- Leerlingen van de koersklassen hebben per definitie een indicatie waarmee zij gebruik kunnen maken van de leerlingenopvang binnen de Trajectvoorziening. Leerlingen gaan niet naar het opvanglokaal, maar melden zich bij de leerlingbegeleider.
- De leerlingbegeleider monitort lesverwijdering en verzuim en signaleert dit bij de mentor.
- Aanwezigheid van de gedragswetenschapper van het team bij leerlingbesprekingen en NUT-evaluaties

Specifiek rondom doorstroom zal dit bestaan uit onder andere:

- Vanuit het zorgteam ondersteunen bij een mogelijke doorgeleiding van een leerling van regulier naar de koersklas. Tevens coaching/ondersteuning van de mentor ten aanzien van handelingen in de reguliere klas en in de interactie met ouders en leerling over mogelijke doorgeleiding.
- Het ondersteunen van de totstandkoming van de OPP's met daarin leerlingsspecifieke, SMART-geformuleerde ontwikkeldoelen op basis van het vastgestelde uitstroomperspectief
- Het adviseren, ondersteunen en eventueel uitvoeren van mogelijke handelingen om een passende doorstroom te onderbouwen (denk aan observatoriummachtige trajecten)
- Het uitbrengen van een objectief advies t.a.v. doorstroom

- Het volgen en waar nodig coachen van leerlingen die zijn doorgestroomd
- Het ondersteunen van het 'ontvangende' docententeam bij het adequaat aansluiten op de ondersteuningsbehoefte van de doorgestroomde leerling

De kijkwijzer

Locatie Zuidwest heeft een kijkwijzer ontwikkeld met als doel beeldverheldering en het in kaart brengen van de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Op basis daarvan richting kan richting worden gegeven aan de meest passende onderwijssetting voor de leerling: regulier, koersklas of vso. De kijkwijzer kan bijvoorbeeld gebruikt worden bij twijfel over de juiste instroom, als verheldering van ondersteuningsbehoeften nodig is of om de ondersteuningsbehoeften in kaart te brengen bij uitstroom.

De kijkwijzer kan ook gebruikt worden ter (visuele) ondersteuning bij een gesprek met mentor en/of ouders.

Hoe vindt monitoring en verantwoording plaats?

Monitoring

Om een goed beeld te krijgen of leerlingen dezelfde resultaten behalen in koersklassen als eerder op de zorglocatie, is het belangrijk dat de resultaten van leerlingen vergeleken kunnen gaan worden. Om die reden is een 0-meting uitgevoerd van de resultaten van leerlingen die onderwijs op Den Bongerd genoten hebben. Daarbij is niet alleen een analyse gemaakt van de uitstroom van leerlingen, maar ook van de doorstroom. Hierbij is gekeken naar het aantal leerlingen wat doubleert en het niveau van de leerling in relatie tot het advies van de basisschool. Deze drie aspecten vormen samen een basis om de mate van doelrealisatie te bepalen. Om door te kunnen stromen naar een reguliere VO-school dient de leerling zich namelijk niet alleen didactisch ontwikkeld te hebben, maar met name ook op sociaal emotioneel gebied. De mate van uitstroom zegt om die reden, hetzij indirect, ook iets over de sociaal emotionele ontwikkeling.

Op een gelijke wijze zullen ook de leerlingen van de koersklassen gevolgd gaan worden om daarmee te kunnen beoordelen of de zorg binnen de locatie betere of slechtere resultaten oplevert. Aangezien echter pas na vier jaar een volledige vergelijking per cohort gemaakt kan worden zal in de tussenliggende periode monitoring op andere wijze moeten plaatsvinden.

Verantwoording

Door middel van een jaarlijkse evaluatie van de ontwikkeling van de leerlingen in de koersklas wordt de inzet van de ondersteuningsgelden naar het samenwerkingsverband verantwoord.

PROTOCOL DYSLEXIE / DYSCALCULIE

1. Screening

Op verschillende manieren worden leerlingen gesignaleerd voor een mogelijk dyslexie-/dyscalculietraject:

- Vanuit de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs door middel van een dyslexieoverdrachtdossier van de basisschool en/of het Leerlingvolgssysteem (LVS);
- Tijdens de bespreking in de toelatingscommissie;
- Bij toelating naar aanleiding van dossieranalyse of door signalering vanuit het docententeam en/of ouders;
- Doordat zij in de eerste weken van het schooljaar opvallen bij docenten / mentoren.

Aan de hand van dossieranalyse wordt bepaald welk traject iedere individuele leerling zal worden geadviseerd. Dit kan uiteen lopen van doorverwijzen voor een extra training en/of aanvullend onderzoek. In dat geval krijgt de leerling een tijdelijke pas tot duidelijk is of het vermoeden van dyslexie/dyscalculie is bevestigd. De geldigheidsduur van de tijdelijke pas bedraagt maximaal 1 kalenderjaar. In sommige gevallen luidt het advies “geen vervolg” omdat er onvoldoende aanleiding voor is.

De school voert de gegeven adviezen niet zelf uit. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders.

2. Begeleiding

Een leerling met een dyslexieverklaring krijgt een pasje met daarop de bijbehorende faciliteiten. In overleg met de mentor zal besproken worden hoe hier in de dagelijks schoolpraktijk mee om te gaan. Mogelijke faciliteiten zijn:

- Vergrote teksten
- Meer tijd of vermindering van aantal vragen
- Mondelinge toetsing
- Aangepaste beoordeling van spelling
- Geen onvoorbereide leesbeurten
- Extra hulpmiddelen, namelijk multimediale middelen

Een leerling met een dyscalculieverklaring krijgt eveneens een pasje met daarop het recht op tijdverlening en het gebruik van een rekenmachine. Bij de rekentoets die wordt afgenomen om het referentieniveau vast te stellen mag de leerling echter alleen gebruik maken van een rekenmachine als de toets dat toestaat. Actuele ontwikkelingen hierover worden bijgehouden zodat we de faciliteiten kunnen bieden die door de overheid worden toegestaan.

Bijlage 5

VERZUIMPREVENTIE

1. Bij langdurig ziekteverzuim

Een leerling is meer dan anderhalve week aaneengesloten ziek.

- De mentor neemt contact op met ouders, om te informeren naar het welzijn van de leerling en de achtergronden van het ziek zijn.
- Maakt samen met de leerling een inhaalprogramma zodra de leerling weer op school is.
- Overlegt bij aanhoudend en aaneengesloten verzuim met teamleider en/of zorgcoördinator om ter ondersteuning evt. een schoolarts in te kunnen zetten.

2. Bij kortdurend frequent ziekteverzuim

Een leerling wordt meerdere keren gedurende korte tijd ziekgemeld of gaat regelmatig ziek naar huis.

Drie keer in drie maanden of 6 keer gedurende het schooljaar wordt door de GGD gezien als frequent.

- De mentor neemt contact op met ouders, om te informeren naar het welzijn van de leerling en de achtergronden van het ziek zijn.
- Blijft het ziekmelden aanhouden:
 - Gaat de mentor in overleg met teamleider en/of zorgcoördinator om ter ondersteuning evt. een schoolarts in te kunnen zetten.
 - Nodigt de mentor ouders en leerling op school uit om het voorkomen van verzuim te bespreken en afspraken hierover te maken, ook als het gerechtvaardigd ziekteverzuim is.
 - Koppelt de mentor de resultaten van het gesprek terug naar teamleider en/of zorgcoördinator.
- Als een leerling ≥ 9 keer in het schooljaar ziek is gemeld, zal de leerling worden besproken met de gedragswetenschapper van de Trajectvoorziening en mogelijk binnen het Zorgadviesteam.

3. Bij ongeoorloofd verzuim

Een leerling is 1 of meerdere uren afwezig zonder geldige reden.

- De mentor neemt contact op met ouders en past de algemeen geldende sanctie toe (dubbel inhalen).
- Als een leerling ≥ 9 uur ongeoorloofd verzuim heeft gehad:
 - De mentor nodigt ouders en leerling op school uit om het voorkomen van verzuim te bespreken en afspraken hierover te maken.
 - Het verzuim wordt gemeld bij Leerplicht waarbij de opbrengsten van het oudergesprek worden meegenomen. Leerplicht zal evt. maatregelen/actie uitvoeren, mede o.b.v. historie.
- Als een leerling ≥ 20 uur ongeoorloofd verzuim heeft gehad (al dan niet afgehandeld):
 - overleg met teamleider en/of zorgcoördinator
 - doe opnieuw melding bij Leerplicht. Leerplicht zal evt. maatregelen/actie uitvoeren, mede o.b.v. historie.